

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Et Sendebrev

Citation: Drachmann, Holger: "Et Sendebrev", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 152. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann04tom-shoot-workid55506/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

Et Søndebrev.

Paris, Januar 1877.

Nu rørte det danske Folk sig derhjemme,
 Kravled fra Krogen,
 Saa' i Avisen,
 Sprang over Postfarten, Kulden og Isen
 Og dem, som sad fast i Sneens Klemme —
 Døde der nogen?

Klokkerne klemmed, Avisen var vaad,
 Det drev med Graad.
 Spalte paa kryds og Spaite paa tværs
 Stod der en ny Slags Nyaarsvers;
 Og hver, som havde blot mindste Raad
 For Julepresenter og Nyaarsregninger,
 Og hver, som kunde for Spisning sanse,
 Bestilte Kranse
 Efter Ligpoeternes Tegninger.

Der blev i hvert Udsalg en formelig Løben,
 Spørgen og Køben
 Af Mænd og Piger, Studenter og Koner;
 Man vilde ha' Kranse med Anemoner
 Og Blomster med mytologiske Kroner;
 Man vilde møde i sorte Kjoler
 Og lægge ved Kisten de pæne Symboler
 Paa al den Sorg,
 Som Danmark følte i Fredensborg
 Og ligervis
 I Paris.
 Og Klokkerne klemmed, og Taler blev holdt;
 Fra Seinestaden man telegrafered,
 Og Sætterne satte, og det blev voteret,
 At Danmark var saa umaadelig stolt
 Af de tvende Poeter, som døde.

Det værste var, at det var saa koldt,
 Og saa — ja saa skulde man ogsaa møde
 Ved Middagsgildet i rette Tid.
 Man skyndte sig hjem og tog sin Bid.
 Skøderne paa den sorte Kjole
 Hængtes ud over Grosserernes Stole,
 Og under Gildernes glade Skæmt
 Var snart den hele Affære glemt.

Der lagdes ned med de to en Tid,
 Som ikke skal ønskes af nogen tilbage:
 Storm i et Vandglas, en Thebords Strid,
 Men *Digtere* rustet med Højhed og Vid
 Hvis Toner rullede en Klangrække hid,
 Hvortil Danmark ikke faar Mage.

De tog deres Arv fra den store Skjald,
 Der hamrede ud i Rytternes Fald
 Det danske Sprog, som et gammelt Guld,
 Og grov de store Bedrifter af Muld
 Og aanded dem ind i sin Lyre.
 De lærte af ham, hvor Jorden var skøn
 Og Skoven hvælvet og Egen grøn;
 De sang som Gudindens fribaarne Søn
 Og ej som en Skriver for Hyre.

Og midt under Folkets sygnende Nød
 Og Ravnekrogspjæt og Thevand, som flød
 Hos „Intelligensen“ i Strømme,
 De hælded sig op mod Gudindens Skød
 Og stirred mod Læben, som svulmede rød,
 Og i Øjnenes dejlige Drømme.

De saa' i et Spejl med et sælsomt Glar,
 Som løfted fra Jorden hver Ting og bar
 Hver Tanke op, hvor der stille var
 Og ene Kilderne talte.
 Det stod saa løftet og dog saa nær.
 I Regnbuefarvers forklarede Skær
 Paa Spejlet sig Billeder malte.

Saa greb de Lyren og Strengene siog;
 Og Sange bort efter Sange drog.
 De væved og fletted i Strengenes Net,
 Foruden Støvgran, foruden Plet,
 En Billedverden, forklaret, stor;
 Ikke de Smaafolk, som gik paa Jord:
 Slægten saadan som den *burde* være
 Efter Kunstens og Harmoniens Lære.

Og saadan formedes Syvsoverdag
 Midt under Trykket og Folkenæden,

Og Weichselfloden brød frem med Brag,
 Som en saaret Ganger, der springer i Døden.
 Og saadan blev Amor og Psyche til,
 Og Koret hos Dyring høretes at synge;
 Til sidst forstummed den hele Klynge
 Med Christian Winthers melodiske Spil.

Lad være, der var i den hele Klang
 Lidt mindre af Livet, end vi begærer. —
 Folket vil høre sin egen Sang;
 Folket vil nok have Skuespil,
 Men dagligt Brød maa der ogsaa til,
 At ikke man selv sig fortærer.
 Ustraffet kryber man ikke op
 Og sidder bestandig paa Helikons Top
 Og spiller fornemt for dannede Ører
 Og slynger fint og tilspidset Lynet
 Filisterkrapylet i Synet.
 Blandt Folket sig noget rører;
 Bag Vadmel's Frakken, bag Skødskindets Lær,
 Bag Fiskertrøjen fornemmes et Værd,
 Der formet sig ud i et stort Begær
 Og raaber til Digteren: Tiden er nær,
 Hvor Lyren maa skifte Strengene!
 Spild ej paa kviddrende Triller dit Vejr,
 Syng os en Sang, som vi selv kan faa kær,
 Vi, Jordens fribaarne Dreng!

Lad være, der var i den hele Kunst
 Et Drag af Salonernes Røgelsedunst,
 Af mytologiske Taageskygger
 Og Blink af retoriske Brystmaalesmykker.
 Lad være, at Digterne var for polerte: —
 En sluttet Række de dog formerte
 Med Smagens Vaaben, Begejstringens Raab
 Mod hele den aandløse, søve Hob,
 Mod Dilettantismens flade Gestalter,
 Der pynter sig op med de stjaalne Pjalter,
 Mod Kræmmerforeningens Tyranni
 Og Avisernes fedtede Industri.
 Der var dog en fuldledig, ægte Værdi,

Der var en Adel, en Styrke i
 Den hele, fornemme Melodi,
 Der rækker os med sine Toner. —
 Og nu er den skrinlagt, dens Tid er forbi,
 Og nu kommer I,
 Alle de smaa Epigoner.

De drysser som Blade fra Træer; de falder
 Til Jord og forgaar.
 Der svinder en Alder;
 I Stedet staar
 En anden, som pynter sig op med de gamles
 Aflagte Klæder, med Bøgetræslovet,
 Sommerfuglstøvet,
 Psychens det fine, Natsværmerens grove,
 Dampen fra Enge og Duften fra Skove,
 Fuglenes Slag
 I den dejlige Dag
 Og alle de Smaasuk i Aftenen silde,
 Som klinger saa kønt ved den rislende Kilde,
 Som, en Gang sunget, maa lades i Fred
 Og ikke i al Gemytlighed
 Drysses hvert Aar paa hvert Julebord ned.

De drysser som Blade fra Træer. De falder
 Til Jord og forgaar.
 Nu kommer en Alder,
 Som baglænds gaar.
 Ved Jul og ved Vaar
 Bestandig et Gengangerløvfald vi faar,
 En Efterslet efter de gamles.
 Man kunde vel, uden Fortrydelse, vanles;
 Jeg lader rolig det hele samles,
 Og fejer saa alt i en Bunke hen
 Og sætter min Kost som et Kors paa den.

O ja, I har aabnet en hel Butik
 Af gamle Bøger, med nye Rygge,
 En hel Fabrik
 For det tynde Øl, I la'er brygge.
 Og præke gør I, saa godt som en Præst;

Hvad Nytte, om andre kom med Protest?
 I løfter Øjet og slaar i Bord:
Vi tror! —
 Hver anden er en Fornægter!
 I er paa Parnasset Jer egen Vægter,
 I vogter ved Dag og ved Nat Butikken;
 Og vil man en Gang jer for Alvor paa Livet,
 Nu vel, saa er Tegnet til Vennerne givet;
 I skriver jo selv Kritikken.

Saa træder I da i de gamle Spor
 Og synger de „laante“ Sange i Kor,
 Og stadsjer jer op med et Rosenflor,
 Og gøder Literaturens Jord
 Med alle de faldne Blade.
 Det stærke lider jo Tiden ikke,
 Liker maa der til, de søde Drikke.
 Den kraftige Most, som de gamle skænked,
 Den taaler man ikke, hvor I er bænket;
 Maven er svag og Minen er from,
 Saa byder man Chokolade om;
 Og Tiden, som kommer og holder Dom
 Og skriver jert Regnskab med Rentesrente, —
 Den lader lidt længe paa sig vente.

Dog: — „Adam Homo“ om jer blev skrevet,
 Saadan som I digted og tragted og leved.
 Det glemte I; det er saa længe siden.
 Men Adam skifted blot Frakke med Tiden;
 Han dukker op som jer egen Broder,
 Som Søn af jer egen Fader og Moder.
 I stammer, som han, fra de samme Kanaler
 Og svigter, som han, eders Idealier.
 Er Maalet end ikke en Kammerjunker:
 Midlet det er dog en Pige med Grunker.
 I sadler, som han, fra jert Letsind om
 Og bliver adstadig, lidt fed og lidt from.
 I søber med ham af den samme Skaal
 Og spytter, som han, i jer egen Kaal,
 Og ender, saaledes som vi har set,
 At Adam endte, betillet og agtet,
 Med Baand og med Kors, hvorefter han tragted,
 Som Smagsdommer og som — Poet.